

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 8. De merito Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

pro illo instanti, vel alio sequenti, & obligatio cum necessitate physica hic malè confunditur.

Dices. Obligatio moriendi pro hominibus, in Christo pertinuit ad præceptum naturale charitatis; Christus enim videns mortem suam ad salutem humani generis necessariam esse, tenebatur illud vitæ propriæ brevi postea recuperandæ dispendium subire, ad impediendum irreparabile damnum generis humani, alioquin in æternum perituri. Sed Christus circa præceptorum naturalium observationem habuit tantum libertatem ad circumstantias, non ad substantiam operis. Ergo, &c.

R. 1. Nobis dubium videtur, quòd vitæ Christi etiam ad breve tempus dispendium, non fuerit malum ordinis superioris ad damnationem totius generis humani. 2. Ex hypothesi quòd obligatio moriendi in Christo pro hominibus, pertinuerit ad præceptum naturale charitatis, idèd pertinuit, quia Deus homines hoc modo & non alio redimi volebat; quare cum Christus potuerit à Deo impetrare, ut alio satisfactionis genere contentus esset, sicut impetrare potuit dispensationem præcepti positivi de acceptanda morte; non magis per præceptum naturale charitatis necessitatus fuit ad moriendum pro hominibus, quam per præceptum positivum de morte acceptanda.

Dices. Præceptum de acceptanda morte fuit indispensabile, ut probatur ex verbis Christi Matth. cap. 26. *Quomodo ergo implebuntur Scriptura, quia sic oportet fieri?* Et Luca 24. *Nonne hæc oportuit pati Christum?* Præterea, reipsa Christus dispensationem petiit, ut pater ex his verbis: *Pater, si possibile est, transseat à me calix iste;* & tamen eam non obtinuit. Ergo, &c.

R. neg. ant. Ad 1. prob. R. locis citatis significati tantum necessitatem consequentem, ortam ex divina præscientia, quam præsupponebat, & in qua fundabatur revelatio divina. *Ad 2. prob. R.* petitionem Christi non fuisse absolutam & efficacem, sed inefficacem & conditionatam, ut manifestum est ex his verbis: *Si possibile est;* & ex istis quæ subsequuntur: *Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu;* unde mirum non est, quòd Christus dispensationem, quam petebat, non obtinuerit.

ARTICULUS VIII.

De Merito Christi.

Quæres 1. Utrum Christus meritus fuerit?

R. Christum verè ac propriè meritum esse, & hoc esse de fide. Ratio autem est, quia multa Christi opera conditiones omnes ad meritum requisitas habuerunt: fuerunt enim libera, honesta, præmio proportionata, facta ab homine iusto & grato, & à Deo Patre cum promissione præmii acceptata.

Quæres 2. Per quos actus Christus meruerit?

R. Christum meritum esse, 1. per amorem Dei liberum, ab amore beatifico distinctum, eoque natura priorem, quem ut viator habuit ex directione scientiæ supernaturalis, à scientia beatifica distinctæ. 2. Per actus virtutum moralium, imò per omnes omnino actus liberos voluntatis suæ; quia omnes fuerunt honesti, & præmio cuiuslibet, propter personæ operantis infinitam excellentiam, proportionati.

Quæres 3. Quo tempore Christus mereri cœperit, & quo desierit?

R. 1. Christum meruisse à primo instanti conceptionis: nam à primo instanti conceptionis Deo Patri sese obrulit ad moriendum pro salute hominum, ut testatur Apostolus ad Hebr. cap. 10. ubi de Christo ait: *Idèd ingrediens mundum, dicit: Hostiam & oblationem noluiisti: corpus autem aptasti mihi.* Tunc dixi: *Ecce venio.* Atqui hæc oblatio meritoria fuit. Ergo, &c.

Ratio à priori est, quia ad dignitatem Christi, & sanctitatem ejus pertinuit, ut actus virtutum exerceret omni tempore, quo exercere potuit. Sed Christus à primo instanti conceptionis exercere potuit virtu-

tum actus; ab illo enim instanti ulum rationis à phantasmatis independentem habuit, propter scientiam supernaturalem; tunc ipsi insulam.

Dices. Prius est esse, quàm operari. Ergo Christus operari non potuit à primo instanti conceptionis suæ. *R. dist. ant.* Natura prius est esse, &c. *C. ant.* Tempore prius est esse, *N. ant.* Christus igitur eodem instanti reali potuit incipere esse, & simul, natura posterius agere, & agendo mereri.

R. 2. Christum non amplius meruisse post mortem, ut probatur ex ipso Christo, dicente Ioan. cap. 9. *Me oportet operari opera ejus, qui misit me, donec dies est. Venit nox, quando nemo potest operari.* Ratio est, quia Christus per mortem desit esse in statu viatoris, & hic status ad meritum requiritur de lege ordinaria, à qua Christus ipse non fuit exemptus, ut constat ex ejus verbis.

Dices. Christus orat pro nobis in cælo. Item Christus meritus est redemptionem nostram morte sua. Item Patres docent ex latere Christi mortui fluxisse sacramenta. *R. ad 1.* Ex hypothesi quòd Christus oret pro nobis in cælo, non orat ut mereatur, sed ut exigat id, quod dum mortalem vitam viveret, nobis meritus est. *R. ad 2.* nos idcirco tantum dicere quòd Christus post mortem mereri desierit. *R. ad 3.* secundum Patres, ex latere Christi mortui sacramenta fluxisse, non meritoriè, sed figurativè tantum: non enim aliud volunt Patres, quàm sanguinem & aquam, quæ post Christi mortem ex ejus latere fluxerunt, figurasse sacramenta novæ legis, nempe Baptismum & Eucharistiam.

Quæres 4. Quid Christus sibi mereri potuit, & meritus sit?

R. 1. Ne quidem de potentia absoluta Christum potuisse sibi mereri unionem hypostaticam. Ratio in promptu est in doctrina nostra, in qua unio hypostatica essentialiter est natura prior omni actione humanitatis Christi: nam humanitas Christi nequidem ratione prius extitit, quàm esset unita Verbo, quia nequidem ratione prius extitit, quàm Verbo incumbere, cum producta fuerit dependenter ab eo, ut formali sustentativa. Ergo pro omni signo etiam rationis, pro quo fuit humanitas Christi, fuit etiam unio hypostatica; & omnis actio humanitatis Christi, sicut essentialiter natura posterior fuit, quàm ejus existentia, ita quoque essentialiter natura posterior fuit, quàm unio hypostatica.

R. 2. Christum meruisse sibi gloriam animæ. Ratio est, quia quod quis mereri potest, melius est ei, illud habere ex merito, quàm sine merito: hoc enim gloriosius est habenti. Sed Christus mereri potuit gloriam animæ. Ergo, &c.

Dices. Gloria animæ debebatur Christo, propter sanctitatem sublapialem, tamquam proprietatem connaturalis. *R.* Christum idcirco à primo instanti conceptionis suæ gloriam animæ accepisse duplici titulo, titulo scilicet debiti connaturalis propter sanctitatem substantialem, & titulo meriti; nec enim duo illi tituli pugnant inter se.

R. 3. Christus meritus est gloriam sui corporis, nominis exaltationem, & bona alia extrinseca, quæ post passionem accepit. *Prob. ex* Apostolo, dicente ad Hebr. cap. 2. *Videmus Jesum propter passionem mortis gloria & honore coronatum.* Et ad Philipp. cap. 2. *Humiliavit semetipsum.... propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen.* Ratio autem pro hac responsione eadem est, quæ pro præcedenti.

Dices. Christus non venit propter se, sed propter nos. Item Christus dici non potest pro se mortuus; & S. Cyrillus Alexandrinus anathematismo 10. anathema dicit iis, qui asserunt Christum pro se mortuum esse. *Si quis,* inquit, *Christum pro se ipso quoque, & non potius pro nobis solis sacrificium obrulisse affirmaverit (neque enim is oblatione opus habebat, qui nullum peccatum commiserat) anathema sit.*

R. ad 1. Christum venisse propter nos, ut primum motivum veniendi, ita ut non venisset, si nobis redemptione opus non fuisset; quod non impedit, quo

quo minus sibi aliquid mereri potuerit, & meritis sit. *R. ad 2.* Christum dici non posse pro se mortuum ex primaria intentione, vel pro peccatis propriis, propter quae opus habuerit redemptione. Cyrillus autem eos tantum anathematizat, qui Christum asserunt hoc sensu pro se mortuum esse; seu eos qui asserunt Christum sacrificium obtulisse pro se, tanquam puro homine, peccatis obnoxio, ad satisfaciendum Deo pro peccatis à se admissis.

Quæres. Utrum Christus meritis fuerit aliquid Angelis?

R. Christus nullum gratiæ & gloriæ gradum meruit Angelis. Ratio est, quia 1. Christus iis tantum gratiam & gloriam meruit, quibus mortuus est. Sed Christus mortuus non est pro Angelis. Ergo, &c. 2. Ante prævisionem peccati originalis, adeoque ante incarnationis decretum, Angelis gratia, & consequenter iis, qui in gratia perseveraverunt, gloria à Deo preparata est. Ergo, &c. Superest igitur, ut Christus Angelis, quasdam tantum illustrationes, & gaudia, aliæque dona accidentaliter meritis sit.

Obj. illud Christi Joan. cap. 14. *Nemo venit ad Patrem nisi per me.* Item illud Ephel. cap. 1. *Instaurare omnia in Christo, quæ in cælis, & quæ in terra sunt.* Item illud Apocalyp. c. 12. *Et ipsi vicerunt propter sanguinem Agni;* quæ verba dicuntur de Michaelis, & aliis Angelis pugnantibus cum dracone. *R. ad 1.* hunc locum, & alia similia, de solis hominibus intelligenda esse. *R. ad 2.* his verbis significari tantum, quod per Christum Angeli & homines inter se reconciliati sint, in eoque, ut capite morali, uniti. *R. ad 3.* verba illa dici non de Michaelis & aliis Angelis cum dracone pugnantibus, sed de hominibus fidelibus: nam relato prælio Michaelis & Angelorum ejus cum dracone & ejus angelis, sic prosequitur Author sacer: *Profectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri die ac nocte, Et ipse (fratres nostri) vicerunt eum (draconem) propter sanguinem Agni.*

Quæres 6. Quid nobis meruerit Christus?

R. 1. Christus meruit nobis gratiam sanctificantem, & remissionem peccatorum mortalium. Est de fide, & probatur ex Apostolo ad Rom. cap. 3. ut ait: *Justificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem, quæ est in Christo Jesu.*

2. Meruit nobis omnia gratiæ dona, quæ primam gratiam sanctificantem, & peccatorum remissionem sequuntur, nempe gratias actuales, merita bonorum operum, augmentum gratiæ sanctificantis, remissionem peccatorum venialium, relaxationem poenæ temporalis & donum perseverantiæ. Est de fide, & patet ex Apostolo ad Ephesios cap. 1. dicente: *Benedictus Deus, & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in cælestibus in Christo.*

3. Meruit nobis omnia auxilia gratiæ excitantis & adjuvantis, quibuscum ad justificationem disponimur, adeoque & motum fidei, ipsi, dilectionis & contritionis, de quibus congruo meremur justificationis beneficium. *Prob.* Ex Apostolo 2. ad Timoth. c. 1. ubi ait: *Nos liberavit, & vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum, & gratiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante tempora secularia.* Ratio est, quia Christus venit ut Redemptor perfectus proindeque per illum habemus omnia, quæ ad perfectam redemptionem requiruntur, quales sunt dispositiones ad peccatorum remissionem.

4. Denique Christus meruit nobis vitam æternam. Est de fide, & *prob.* Ex Apostolo ad Rom. c. 6. *Gratia Dei, inquit, vita æterna in Christo Jesu.*

Obj. Christus Joan. c. 6. dicit: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum.* Item: Si non solum gratia justificans, sed etiam dispositiones ad eam sane ex merito Christi, tota justificatio nostra est ex Christi merito, atque ita tota justificatio nostra est ex justitia. Item: Auxilia quæ infidelibus nunc dantur, non dantur eis ex meritis Christi.

Simonet Theol. Tom. II.

sti. Denique si Christus non venisset, adhuc Deus dedisset nobis auxilia gratiæ ad vitanda peccata, & legem servandam.

R. ad 1. Patrem trahere neminem, nisi propter merita Christi, quem pro nobis tradidit, & quocum omnia nobis donavit. *R. ad 2.* totam justificationem nostram, respectu Christi, esse ex justitia, & totam gratuitam respectu nostri. *R. ad 3.* neg. Christus enim non solum in fideles influit, quia membra ejus sunt, sed etiam in infideles, ut fiant ejus membra. *R. denique ad 4.* neg. Omnia igitur gratiæ dona, quæ accipimus, debemus Christo ut causæ meritoria, cujus merita toties nobis applicantur, quoties intuitu illorum nobis salutare aliquid datur.

Quæres 7. Quomodo merita nostra à meritis Christi dependant.

R. merita nostra à Christi meritis dependere, 1. quoad causam efficientem: nam causa efficiens, & quidem totalis in suo ordine, sunt gratiæ auxilia, quæ nobis ad bene operandum conceduntur. At hæc auxilia conceduntur nobis ex meritis Christi. 2. quoad rationem perfecti meriti: nam bona nostra opera perfecti meriti rationem non habent, nisi accedente divina promissione de mercede illis retribuenda. At hæc promissio propter Christi merita facta est, ut aperte colligitur ex Concilio Tridentino sess. 6. c. 16. ubi ait: *Bene operantibus usque in finem, & in Deo sperantibus proponenda est vita æterna, & tanquam gratia filius Dei per Christum Jesum misericorditer promissa, & tanquam merces ex ipsius Dei promissione bonis ipsorum operibus & meritis fideliter reddenda.*

XX

DISPUTATIO X.

De Prærogativis Christi.

ARTICULUS I.

Utrum Christus, ut homo, sit servus Dei.

NOta. Duplex distinguitur servitus: una naturalis, quæ creaturæ sunt servæ Dei; & altera humana, seu legalis, quæ unus homo servus est alterius. Naturalis servitus fundatur in essentiali creaturarum à Deo dependentia: legalis verò, in jure belli vel nativitate, vel condemnatione iusta judicis, vel in emptione. Porro de legali servitute hic non agitur, sed de naturali.

RESPONSIO I.

Christus, ut homo, propriè ac strictè loquendo non est servus Dei.

Prob. 1. Autoritate Patrum, pro quibus omnibus hic unus erit S. Damascenus lib. 3. orthodoxæ fidei c. 21. ubi sic loquitur: *Illud quoque sciendum est, cum (Christum) ne servum quidem dicere nobis licere (propriè scilicet & strictè loquendo: servitus enim ac dominationis vocabula: non naturas indicant, sed ex eorum sunt genere, quæ ad aliquid referuntur, quæ admodum & paternitatis & filiaris voces: hæc enim non essentiam, sed affectionem ac relationem ostendunt. Nam ... si ... subtilibus mentis imaginationibus, id quod creatum est, ab eo quod increatum est, junxeris, sanè servilis ordinis esset cara, nisi Deo Verbo copulata esset. At cum semel ei personaliter unita sit; sui ipsius profectio & servus & dominus esse nequit. Cujusnam igitur servus erit? Patrisne? Ergo non omnia ea, quæ pater habet, filii quoque sunt: siquidem patris servus est, sui autem ipsius minime si autem qui servum eum dicunt, unum Christum, in-
star Nestorii, in duos dividunt.*

Prob. 2. Hac ratione. Ad servitutem propriè ac strictè dictam requiruntur tria. Et 1. quidem, ut qui servus dicitur, teneatur obedire. 2. Ut non sit sui juris. 3. Ut cum domino nec in bonis, nec in honore, nec

Nn 2 in se-